

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет**

ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ – СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 21 березня 2024 року)

Київ 2024

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

УДК 336.11:016.27

Ф 59

Фінансові інституції – сучасні виклики та нові
Ф 59 можливості [Електронний ресурс] : тези доп. Всеукр. наук.-
практ. інтернет-конф. (Київ, 21 берез. 2024 р.) / відп. ред.
Н. П. Шульга. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 228 с.

ISBN 978-966-918-121-3

DOI: 10.31617/k.knute.2024-03-21

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції містять результати наукових досліджень щодо актуальних питань монетарної та фінансової політики держави, інструментів їх впливу на економіку країни, зарубіжного і вітчизняного регулювання діяльності й функціонування фінансових інститутів, надання послуг фінансовими інститутами у контексті диджиталізації, маркетингу, ризику та дохідності, обліку й аудиту в фінансових інститутах в умовах сьогодення.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 336.11:016.27

Редакційна колегія: Т. В. Канєва, декан факультету фінансів та обліку, д-р екон. наук, проф.; Н. П. Шульга (відп. ред.), завідувач кафедри банківської справи, д-р екон. наук, проф.; Савлук С. М., д-р екон. наук, доц.; Калита О. В., канд. екон. наук, доц.; Белянюк Л. Л., канд. екон. наук, доцент; Нетребчук Л. О., ст. викл.

Відповідальна за випуск Л. О. Нетребчук, ст. викл.

ISBN 978-966-918-121-3

© Державний торговельно-економічний
університет, 2024

ЗМІСТ

МОНЕТАРНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: ІНСТРУМЕНТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

БАЛАН ЄВГЕНІЙ

АКТУАЛЬНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ
ЗОЛОТОВАЛЮТНИМИ РЕЗЕРВАМИ УКРАЇНИ 11

БЕЛЯНКО ЛІДІЯ, ЛИСЕНКО КАТЕРИНА

ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ 14

БЕРЕЗНИЙ МАКСИМ

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО
«КЕШБЕКУ» 16

ГАЛАБУРДА АННА

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ
ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ 19

ГЛУШКОВ МАКСИМ

ДО ПИТАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ
ВІТЧИЗНЯНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ 22

ГОЛОВАЧ НАТАЛІЯ, ХРИСТОФОРОВА ПОЛІНА

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ
МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ 24

ЖЕРДЕЦЬКА ЛІЛІЯ, МАЛІДОВСЬКИЙ ЄВГЕН

ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ
У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ 27

ІНДУС КАТЕРИНА

ЦІЛЬОВА ІНФЛЯЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ
МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ 29

<i>КАРПЕНКО МАКСИМ</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	31
<i>КРИВОНОС ДМИТРО</i> ПОДАТКОВІ МЕХАНІЗМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	34
<i>ЛЮБЧАК ІРИНА</i> БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	36
<i>МАЛЯРЧУК ОЛЕКСІЙ</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ: СТРАТЕГІЇ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ	39
<i>ОМЕЛЕНЧУК ВОЛОДИМИР</i> МАКРОЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ЯК ПРЕДИКАТОРИ ФІНАНСОВОГО СТРЕСУ	43
<i>ОСИКА ОЛЕКСІЙ</i> ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	45
<i>ОСІПЧУК БОГДАН</i> СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	48
<i>ПІДЛИПНА РАДМІЛА</i> ВПЛИВ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ НА РІВЕНЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	51
<i>ПРУТСЬКА ОЛЕНА</i> МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ	54
<i>СЕРАЖИМ ЮЛІАН</i> СУЧАСНА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ	57

СОТНІКОВ ОЛЕКСАНДР ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ВІДБУДОВИ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ.....	59
---	----

СТАДНІК ОЛЕГ ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЕКОНОМІКУ.....	62
--	----

ФЕСЮК БОГДАН ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ІНТЕРВЕНЦІЙ У ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	65
---	----

РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

АНТОНЮК ОЛЕКСАНДР ПРИБУТКОВІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	69
---	----

БОРТНІКОВ ГЕННАДІЙ ВИКЛИКИ СТАЛИХ ФІНАНСІВ ДЛЯ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ.....	71
---	----

ВОЛОСОВИЧ СВІТЛАНА, МИКИТЮК ІГОР ДЕТЕРМІНАНТИ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ КРИПТОВАЛЮТНИХ АКТИВІВ.....	74
--	----

ВОЛОШИН АЛІНА, ЖУРБА ОЛЕКСАНДР АНАЛІЗ ДОСТУПНОСТІ КРЕДИТІВ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	77
---	----

ГОРІЩЕНКО АНГЕЛІНА, КУШТА АЛІНА САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	80
--	----

ГУЛИЙ БОГДАН ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКУ.....	82
--	----

ГУТ ЛЮБОВ МЕХАНІЗМ МАЙНОВОГО СТРАХУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	85
---	----

Список використаних джерел

1. Кретов Д. Ю. Науково-методичний підхід до оцінки якості кредитного менеджменту банку на прикладі АТ «ПУМБ». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 46. 2023. С. 37–41.
2. Харченко А.Н. Кредитний портфель банків України: аналіз, фактори, тенденції. *Вісник університету банківської справи*. 2020. № 2 (38). С. 54–60.

МЕХАНІЗМ МАЙНОВОГО СТРАХУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

ГУТ ЛЮБОВ,

доцент, Чернівецький торговельно-
економічний інститут ДТЕУ
orcid.org/0000-0001-8375-6740

Страховання майна як сфера бізнесу стрімко розвивається, щорічно зростають обсяги страхових операцій на фінансовому ринку, а страхові премії, отримані від страхувальників, є джерелом поповнення грошового потоку. В Україні страховий ринок знаходиться у стадії становлення, тому важливим аспектом є вивчення досвіду зарубіжних країн у цій галузі.

Американський страховий бізнес впевнено лідирує на світовому ринку страхування за всіма можливими показниками. Страхова індустрія в США є єдиною, яка не підпадає під антимонопольне законодавство країни. У США функціонують акціонерні товариства і товариства взаємного страхування при відсутності державних страхових фірм. Характерною особливістю страхової системи США є участь у страхуванні посередників: страхового агента або брокера. Американські страхові компанії широко впроваджують інновації різного роду, зокрема і в страхуванні майна: розробляють мобільні

додатки (Cover, CoverPocket, Insurify) для спрощення процедури страхування майна фізичних і юридичних осіб, не виходячи з дому.

Система страхування Великобританії є однією з найбільш ліберальних у світовому страховому співтоваристві. Найбільш поширеним є довгострокове «лайф» страхування, натомість як «нон-лайф» страхування користується меншим попитом. Здійснення продажів страхових послуг через банки за видами майнового страхування відбувається невисокими темпами, що пов'язано з достатньо жорсткою конкуренцією в даному секторі. Найбільш поширеною є реалізація страхових полів через брокерів та меншою мірою через прямі продажі. Регулює діяльність страхового ринку Управління захисту страхувальників, яке було створено відповідно до закону «Про захист прав страхувальників» 1975 року з метою створення компенсаційного фонду страхувальникам. Страхові компанії Великобританії не мають права займатися будь-яким іншим видом бізнесу, окрім страхування. Вони сплачують податок на прибуток від страхової діяльності, а також податок на майно [2].

У Франції, аналогічно США, страхування «non-life» за обсягом валових страхових премій значно поступається страхуванню життя. Закон «Про страхування майна від наслідків стихійних лих» 1982 р. передбачає, що держава повинна відпрацьовувати спеціальні «плани ризику», в яких будь-яка територія відноситься до тієї чи іншої зони небезпеки за схильністю до тих чи інших стихійних лих. При цьому відшкодування витрат, завданих стихійним лихом, не здійснюється в районах, які оголошені «зонами ризику», непридатними для будівництва та іншої діяльності через підвищену небезпеку [1].

Страховики в Німеччині, аналогічно Великобританії, не мають права займатися будь-якою іншою діяльністю, крім страхування. Всі діючі в Німеччині національні й іноземні страхові компанії підлягають обов'язковому державному нагляду з боку Федерального відомства нагляду за діяльністю страхових компаній. Страховий ринок характеризується тісним взаємозв'язком страхового бізнесу з крупним промисловим капіталом, широко поширена взаємна участь у капіталі і в управлінні. Найбільша частка у реалізації страхових послуг припадає на страхових агентів.

Страховий ринок Франції займає проміжну позицію між жорстко контрольованим ринком Німеччини та ліберальним ринком

Великобританії. «Нон-лайф» страхування за обсягом валових страхових премій значно поступається страхуванню життя.

У Франції, як і в Німеччині, віддається перевага реалізації страхових послуг майнового страхування страховим агентам, хоча практика поширення товариств взаємного страхування сприяє прямим продажам, що не вимагають участі будь-яких посередників. Разом з Великобританією та Німеччиною Франція являє собою один із провідних ринків майнового страхування в Європі. Франція стала однією з перших європейських країн, де з'явилося спеціальне страхове законодавство. Спільною рисою трьох країн є те, що реалізація страхових полісів через систему банко-страхування знаходиться на низькому рівні, що є характерним для всієї галузі «нон-лайф» страхування Європи.

Для страхового ринку Японії характерним є жорстка регламентація діяльності страхових організації державою, які без згоди міністерства фінансів не можуть змінюватися ставки страхових премій. Система страхування складається з великого числа відділень і агентів, число страхових агентів у великих компаній досягає декількох десятків тисяч.

Нами визначені ряд факторів, що сприяли розвитку майнового страхування у досліджуваних країнах: досконала законодавча база, багаторічний досвід, наявність стійких, фінансово незалежних та конкурентоспроможних страхових компаній, які є лідерами в усьому світі, та високий професійний рівень страховиків.

Отже, на національному рівні при формуванні ринку страхових послуг необхідно врахувати тенденції і особливості розвитку страхових ринків розвинених країн, що сприятиме забезпеченню підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних страхових компаній на національному та міжнародному рівнях на основі впровадження ефективної державної політики, направленої на регулювання страхового ринку в Україні, а також здійснювати імплементацію національного законодавства у сфері страхування майна до законодавства Євросоюзу.

Список використаних джерел

1. Євенко Т. І. Адаптація досвіду зарубіжних країн у галузі майнового страхування в Україні. Збірник тез Всеукраїнської науково-

практичної інтернет-конференції «Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку економіки та сільських територій» 20 травня 2021 р. Україна, Дубляни. URL: <http://surl.li/saxzy>.

2. Павлова О. М. Удосконалення функціонування ринку страхових послуг в Україні із урахуванням зарубіжного досвіду. *Ефективна економіка*. № 2, 2012. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1180>.

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БАНКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЖЕРДЕЦЬКА ЛІЛІЯ,
завідувач кафедри банківської справи,
Одеський національний економічний університет
[orcid.org/ 0000-0001-5398-868X](https://orcid.org/0000-0001-5398-868X)

Сучасні умови розвитку банківського сектора України характеризуються підвищеною невизначеністю умов зумовлених воєнним станом та негативним впливом агресії РФ на вітчизняну економіку. Водночас українські банки продемонстрували високий рівень фінансової стійкості та почали отримувати позитивний фінансовий вже з другої половини 2022 року. Проте в умовах агресії, що триває, актуальними залишаються питання оцінювання джерел банківського прибутку та визначення потенціалу до його зростання.

Як свідчать дані рис. 1, банківський сектор демонструє високі показники прибутковості активів. В цілому по системі ROA складає 2,94 %; найбільш прибутковими є банки з державною часткою (3,47 %), прибутковість банків іноземних груп дорівнює середній, а банки з приватним капіталом отримали прибутковість лише на рівні 1,56 %.

Рівень прибутковості банків з державною часткою зумовлений високим рівнем чистого процентного та комісійного доходів, а також порівняно меншими витратами на формування резервів. Високий рівень комісійних доходів групи забезпечуються передусім фінанси-